

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

B/4812. számú

BESZÁMOLÓ

a Bethlen Gábor Alap 2022. évi tevékenységéről és működéséről

**Előadó: dr. Semjén Zsolt
nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért,
egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős miniszter,
a miniszterelnök általános helyettese**

Budapest, 2023. július

Tartalom

1. Összefoglaló adatok	2
1.1 Az Alapból 2022. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői	5
1.2 A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása.....	5
1.3 Tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások	5
2. Az Alap 2022. évi vagyoni helyzetének alakulása	5
2.1 Eszközök.....	6
2.2 Források	6
3. Az Alap bevételei.....	7
3.1 Költségvetési támogatás	7
3.2 Egyéb bevétel	8
3.3. Összesítő kimutatás a 2022. évi bevételek előirányzatáról és tényleges teljesüléséről.....	9
4. Az Alap kiadásai	9
4.1. 4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások	9
4.1.1. Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások	10
4.1.1.1. A „Szülőföldön magyarul” című program	10
4.1.1.2. Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások.....	13
4.1.2 Nyílt pályázatok alapján nyújtott támogatások.....	14
4.1.2.1. A Nemzeti Újrakezdés Program pályázatai	15
4.1.2.2. „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”	17
4.1.3. Meghívásos pályázat alapján nyújtott támogatások.....	17
4.1.4. Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások.....	18
4.1.4.1. Az egyedi támogatásokból megvalósuló jelentősebb projektek, programok.....	19
4.1.4.2. Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok támogatása	21
4.1.4.3. Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program	22
4.2. 5. Működtetési célú kifizetések.....	23
4.3. 6. Rákóczi Szövetség támogatása	24
4.4. 7. Egyéb kiadások.....	24
4.5. 8. Magyarság Háza program támogatása.....	24
4.6. 9. Határtalanul! program támogatása	26
5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység.....	28
6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet	29

1. Összefoglaló adatok

A Bethlen Gábor Alap (a továbbiakban: Alap) célja, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Alap támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi, szellemi gyarapodását, nyelvének, illetve kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését, valamint az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását, erősítését. A Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény (a továbbiakban: BGA törvény) 2018. évi módosítása alapján az Alap célja támogatások nyújtása a magyar-magyar kapcsolatok építését célzó Határtalanul! program keretében.

A Határtalanul! program és annak keretében meghirdetésre kerülő pályázatok célja határon túli kirándulások támogatása a Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése, a magyarországi, illetve a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása, valamint erősítése céljából. A BGA törvény fenti módosítása és a Határtalanul! program átadás-átvételéről és a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1746/2018. (XII. 20.) Korm. határozat alapján 2018. november 1-jétől a Határtalanul! programmal kapcsolatos támogatási rendszer működtetése és a vonatkozó előirányzatok kezelő szervei feladatai is az Alap önálló költségvetési címére kerültek. Ettől az időponttól a Határtalanul! program kezelői feladatait is a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (a továbbiakban: Alapkezelő) látja el.

Az Alap felett a négytagú Bethlen Gábor Alap Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) rendelkezik. A Bizottság tagja a miniszterelnök általános helyettese, mint nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszter, a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Az Alap kezelője a magyar állam 100%-os tulajdonában lévő Alapkezelő. Az Alapkezelő felett a tulajdonosi jogokat – a magyar állam nevében – a nemzetpolitikáért, egyházügyekért és nemzetiségekért felelős miniszterelnök-helyettes gyakorolja.

Az Alapból támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem alapján nyerhetők el. Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amelyről a támogatási döntéssel együtt a Bizottság határozata rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alapkezelő honlapja is biztosítja.

Az Alapkezelő az Alap pénzeszközeit a Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: MÁK) a Bethlen Gábor Alap elnevezésű fizetési számlán kezeli. Az Alap terhére vállalt kötelezettségekről az Alapkezelő jogszabályban meghatározott nyilvántartást vezet.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény (a továbbiakban: 2022. évi Kvtv.) értelmében az Alap eredeti **bevételi előirányzata** 33 830,8 millió forint volt, amely az év végéig – 75,9 millió forint 2021. évi költségvetési maradvány igénybevétele, valamint az év közben végrehajtott előirányzat módosítások figyelembevételével – 58 511,5 millió forintra módosult.

A 2022. évi Kvtv. szerint az Alap eredeti **kiadási előirányzatából** 31 547,1 millió forint támogatási célra (nemzetpolitikai célú támogatások, Magyarország Háza program támogatása, a Határtalanul! program támogatása, Rákóczi Szövetség támogatása előirányzatok), 2 283,7 millió forint pedig Működtetési célú kifizetések jogcímen, az Alapkezelő működési költségeinek fedezetéül szolgált.

Az Alap kiadási előirányzata – a többletbevételek, az előirányzat módosítások és a felhasználható maradvány-igénybevétel eredményeképpen – 52 959,8 millió forintra módosult, amelyből 45 740,7 millió forint nemzetpolitikai célú támogatásokra, 2 319,7 millió forint a Határtalanul! program támogatása szakmai feladatai ellátására, 3 598,9 millió forint a Működtetési célú kifizetésekre, 246,6 millió forint a Magyarország Háza program támogatására,

1050,0 millió forint a Rákóczi Szövetség támogatására és 3,9 millió forint az előző évek átvett forrásainak elszámolásához szükséges kiadásokra nyújtott fedezetet.

Az Alap 52 959,8 millió forint módosított **kiadási előirányzatából** a támogatások (nemzetpolitikai célú támogatások, egyéb kiadások, Magyarország Háza program támogatása, Rákóczi Szövetség és Határtalanul! program támogatása) esetében 44 331,3 millió forint összegben született kötelezettségvállalást is keletkeztető döntés, míg a Működtetési célú kifizetésekre (beleértve a bankköltség kiadásokat is) 3 598,9 millió forint került előírásra.

A támogatásokat érintő, **kötelezettségvállalással** terhelt mindösszesen 47 930,2 millió forintból 2022. évben a nemzetpolitikai célú támogatások esetében 41 341,3 millió forint **kifizetése** teljesült 24,7 millió forint 2023. évre áthúzódó kifizetéssel, míg a Határtalanul! program támogatása esetében 1 664,8 millió forint, a Rákóczi Szövetség támogatása esetében 1050,0 millió forint, a Magyarország Háza program támogatása esetében 246,6 millió forint kifizetése teljesült 2023. évre áthúzódó kötelezettség nélkül.

Finanszírozási bevételként került elszámolásra az **előző évi maradvány** igénybevétele, mely az Alap esetében 75,9 millió forintot tett ki és mely a maradvány jóváhagyásának keretében előirányzatosításra került a nemzetpolitikai célú támogatásokra.

A 2022. évi 5 054,3 millió forint kiadási előirányzat maradványból 24,7 millió forintot tett ki a kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Az Alap terhére történt kötelezettségvállalások és kifizetések összesítő adatai az alábbiakban foglaltak szerint alakultak.

millió forintban, egy tizedessel

Összesítő kimutatás a Bethlen Gábor Alap 2022. évi előirányzatainak és kiadásainak tárgyidőszaki alakulásáról									
2022. 12.31-ei állapot									
Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	Bizottsági határozattal elfogadott/ Korm. határozattal biztosított előirányzat módosítások összege	Módosított előirányzat	Kötelezettségvállalás	Teljesített kifizetések	Teljesítés mértéke (mód ei-hoz képest) %	Maradvány összesen	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Szabad maradvány
	1	2	3	4	5	6=5/3	7=3-5	8=4-5	9=3-4
Nemzetpolitikai célú támogatások	25 000,0	20 740,7	45 740,7	41 366,0	41 341,3	90,4	4 399,4	24,7	4 374,7
Működési célú kifizetések	2 283,7	1 315,2	3 598,9*	3 598,9	3 598,9	100,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb kiadások	0,0	3,9	3,9	3,9	3,9	100,0	0,0	0,0	0,0
Magyarság Háza program támogatása	246,6	0,0	246,6	246,6	246,6	100,0	0,0	0,0	0,0
Határtalanul! program	5 250,5	-2 930,8	2 319,7	1 664,8	1 664,8	71,8	654,9	0,0	654,9
Rákóczi Szövetség	1 050,0	0,0	1 050,0	1 050,0	1 050,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Összesen	33 830,8	19 129,0	52 959,8	47 930,2	47 905,5	90,5	5 054,3	24,7	5 029,6

- (*) Ebből MÁK díjak, jutalékok, árfolyamveszteség 39,9 millió forint, az Alapkezelő működtetési költségei 3 559,0 millió forint

1.1 Az Alapból 2022. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert, illetve az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások, a forrásbiztosítók felé a teljesített kötelezettségek, valamint az Alapkezelő működési költségei – nem ideértve a MÁK díjak, jutalékok, árfolyamveszteség kiadásait – pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi.

millió forintban, egy tizedessel

Közgazdasági osztályozás szerinti jogcím	Adatok	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások államháztartáson belül	1 170,7	2,4%
Működési célú támogatások államháztartáson kívül	40 384,1	84,4%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	28 802,1	60,2%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belül	120,6	0,3%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívül	6 190,2	12,9%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	6 139,7	12,8%
Összesen	47 865,6	100%

Megjegyzés: Az elszámolt kiadásokon felül a MÁK díjak, jutalékok, árfolyamveszteség dologi kiadásként 39,9 millió forintot tettek ki.

1.2 A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2022. évi költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás	47 723,8
Egyéb bevétel	10 711,8
Maradvány igénybevétele	79,8
Összesen:	58 515,4

A fenti módosított bevételi előirányzat teljesítéseken túlmenően a 2022. év végével befolyt bevételek elszámolása is megtörtént 2023. januárban 3,9 millió forint összegben.

1.3 Tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások

Az Alap terhére jogszabályi felhatalmazás alapján vállalható éven túli kötelezettség, melynek felső határa – figyelemmel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 36. § (4) bekezdésére – a tárgyévre megállapított kiadási előirányzatok 50 %-a.

Az Alap terhére a Határtalanul! programot érintően 2022. évben éven túli – bizottsági határozatokkal alátámasztott – támogatási döntés 4 713,7 millió forint összegben történt.

2. Az Alap 2022. évi vagyoni helyzetének alakulása

Az Alap kiadási és bevételi előirányzatai az alábbiak szerint alakultak:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2022. évi Költségvetési kiadások	2022. évi Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás		47 723,8
Egyéb bevétel		10 711,8

Maradvány igénybevétele		75,9
Nemzetpolitikai célú támogatások	45 740,7	
Egyéb kiadások	3,9	
Működtetési célú kifizetések	3 598,9	
Magyarság Háza program támogatása	246,6	
Határtalanul! program támogatása	2 319,7	
Rákóczi Szövetség	1 050,0	
Összesen:	52 959,8	58 511,5

Mindezek alapján az Alap 2022. évi előirányzat maradványa az alábbiak szerint alakult:

millió forintban, egy tizedessel

Kiadási előirányzat teljesítése	47 905,5
Bevételi előirányzat teljesítése	58 511,5
Bevételi előirányzat túlteljesítése	3,9
Maradvány	10 609,8

2.1 Eszközök

Az Alap mérlegében az eszközök tekintetében két mérlegsoron került kimutatásra érték, melyek a következők:

Pénzeszközök (a MÁK által vezetett forintszámla), melynek 2022. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 10 611,3 millió forint (beleértve ebbe a **más szervezetet megillető bevételek elszámolása állományát**: 1,5 millió forintot). A más szervezetet megillető pénzeszközzel korrigálva a 2022. december 31-i pénzeszköz állományt az összesen 10 609,8 millió forintot kitevő eszközállomány nyújt fedezetet a maradványra, ezen belül egyrészt a 24,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt tételek teljesítésre és a kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradványra 10 585,1 millió forint összegben.

Követelések között kerülnek kimutatásra a jogalap nélkül felhasznált támogatások visszafizetési kötelezettségei miatt előírt követelések. Ezek értékvesztéssel csökkentett záró állománya 2022. december 31-én 34,3 millió forint.

millió forintban, egy tizedessel

2022. évben az adósokkal szemben nyilvántartott követelések állománya	
2022. január 1-i nyitó állomány:	24,8
Követelés előírás (meglévő követelések kamat előírását is ideértve)	38,1
A követelésekre teljesített befizetések	0,0
Követelésekre elszámolt értékvesztés	28,6
2022. december 31-i záró állomány:	34,3

2.2 Források

Az Alap mérlegében a források tekintetében a saját tőke elemei között az alábbi tételek kerültek kimutatásra.

Nemzeti vagyon induláskori értékeként kell kimutatni a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását. Ez az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló

36/2013. (IX.13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (665,6 millió forint) megegyezik az Alap 2013. december 31-i pénzeszközének összegével.

Felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2022. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke -603,5 millió forint, a **Mérleg szerinti eredmény** 10 578,3 millió forintot tesz ki.

Passzív időbeli elhatárolásként került kimutatásra az Alap 2022. évi mérlegében a MÁK által december hónapra felszámított bankköltség, összesen 3,7 millió forint.

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) alapján mérlegen kívüli tételként kerül kimutatásra a szerződés vagy okirat alapján támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2022. december 31-ig el nem számolt – támogatások állománya, melynek értéke 347 404,1 millió forint.

2022. évben a támogatási előleg folyósításából származó elszámolási kötelezettség állománya a következőképpen alakult.

millió forintban, egy tizedessel

2022. január 1-i nyitó állomány	347 093,7
Elszámolási kötelezettség előírás	42 070,6
Elszámolás miatti kivezetés	41 722,1
Adóssá történt átminősítés	38,1
Támogatási maradvány visszafizetése miatti követelés csökkenés	0,0
2022. december 31-i záró állomány	347 404,1

Az elszámolási kötelezettségállomány 2022. évben 310,4 millió forinttal nőtt, mely a 2022. évi pénzügyi teljesítésekből és a 2022. évet megelőző időszak egyes tételeinek elszámolási határidő módosításából ered.

Elszámolási kötelezettségek forrásbiztosítók felé

Az Áhsz. előírásai alapján szintén mérlegen kívüli tételként kerülnek kimutatásra a forrásbiztosítók felé a meghatározott célra átvett pénzeszközökből származó elszámolási kötelezettségek. Az év végén fennálló kötelezettség összege 96 289,1 millió forint, melyből 91 191,3 millió forint előző években, 5 097,8 millió forint pedig 2022. évben elszámolási kötelezettséggel átvett forrásokból származik.

3. Az Alap bevételei

3.1 Költségvetési támogatás

A 2022. évi költségvetés tervezésekor az Alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, melynek összege 33 830,8 millió forint volt. 2022. évben az Alap költségvetési támogatása összesen 13 893,0 millió forint összeggel növekedett az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Kormányhatározatokkal biztosított pótélírányzatok összesen	13 892,9
1943/2021. (XII.21.) Korm. határozat	646,7
1034/2022. (II.1.) Korm. határozat	801,0
1094/2022. (II.28.) Korm. határozat	8,0
1139/2022. (III.10.) Korm. határozat	3 246,1

1180/2022. (III.23.) Korm. határozat	212,0
1262/2022. (V.25.) Korm. határozat	12,8
1341/2022. (VII.15.) Korm. határozat	200,0
1388/2022. (VIII. 9.) Korm. határozat	1 700,9
1426/2022. (IX.5.) Korm. határozat	13,4
1471/2022. (X.5.) Korm. határozat	1 545,3
12492-1/2022. PM intézkedő levele	250,1
1515/2022. (X.26.) Korm. határozat	2 401,2
1643/2022. (XII.21.) Korm. határozat	1 486,4
1680/2022. (XII.23.) Korm. határozat	1 369,0

Megjegyzés: a 1515/2022. (X.26.) Korm. határozattal a korábban zárolt 5551,6 millió forint zárolás kiadási előirányzat megvonásra került megváltoztatásra, ezzel egyidejűleg azonban a támogatási előirányzat megvonására és befizetésére nem került sor, így a támogatási előirányzat a kiadási előirányzaton felül ezzel az összeggel túlteljesült.

3.2 Egyéb bevétel

A költségvetési támogatáson felül az Alapnak – megállapodások alapján a XI. Miniszterelnökség fejezet fejezeti kezelésű előirányzatai terhére, támogatásokból eredő visszatérítésekből, valamint előző évi előirányzat maradványból – 2022. év során 10 787,7 millió forint összegű bevétele keletkezett az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Egyéb bevételek	10 787,7
10/2022. (02.28.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 01 hó	83,6
32/2022. (04.04.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 02 hó	115,7
39/2022. (04.25.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 03 hó	261,0
48/2022. (05.19.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 04 hó	397,4
60/2022. (06.23.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 05 hó	233,8
66/2022. (08.08.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 06 hó	339,6
69/2022. (08.11.) Bizottsági Határozat - 2021. évi maradvány	75,9
73/2022. (09.01.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 07 hó	515,4
83/2022. (09.26.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 08 hó	3 853,2
93/2022. (11.08.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 09 hó	131,7
95/2022. (12.09.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 10 hó	155,4
115/2022. (12.29.) Bizottsági Határozat - Egyéb bevételek 11 hó	313,3
6/2022. (02.07.) Bizottsági Határozat - egyéb kiadások ÁHT sorra való átcsoportosítás	-3,3
21/2022. (03.21.) Bizottsági Határozat - NPÁ átvett forrás	4 296,3
60/2022. (06.23.) Bizottsági Határozat - Egyéb kiadások ÁHT sorra való átcsoportosítás	-0,6
6/2022. (02.07.) Bizottsági Határozat	3,3
60/2022. (06.24.) Bizottsági Határozat	0,6
73/2022. (09.01.) Bizottsági határozat	15,0
21/2022. (03.21.) Bizottsági Határozat - NPÁ átvett forrás bankköltsége	0,4

3.3. Összesítő kimutatás a 2022. évi bevételek előirányzatáról és tényleges teljesüléséről

millió forintban, egy tizedessel

	2022. évi bevételek 12.31-i előirányzat	Összeg
I.	Költségvetési támogatás - eredeti előirányzat	33 830,8
a.	Költségvetési támogatás - pótelőirányzatok (Korm. határozatok)	13 893,0
b.	Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	4 296,8
c.	Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósk törlesztései	6 406,7
d.	Kamatbevételek és árfolyamnyereség	8,3
II.	Pótelőirányzatok összesen (a+b+c+d)	24 604,8
III.	Összes költségvetési bevétel (I+II):	58 435,6
IV.	Pénzforgalom nélküli bevétel (2021. évi előirányzat maradvány)	75,9
V.	Mindösszesen (III+IV):	58 511,5

millió forintban, egy tizedessel

	2022. évi bevételek 12.31-i helyzet	Összeg
I.	Költségvetési támogatás	47 723,8
a.	Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	4 296,8
b.	Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósk törlesztései	6 406,7
c.	Kamatbevételek és árfolyamnyereség	8,3
d.	Egyéb bevételek	0,0
II.	Bevételek összesen (a+b+c+d)	10 711,8
III.	Összes költségvetési bevétel (I+II):	58 435,6
IV.	Pénzforgalom nélküli bevétel (2021. évi előirányzat maradvány)	75,9
	Pénzforgalom nélküli bevétel (bevétel túlteljesítés)	3,9
V.	Mindösszesen (III+IV):	58 515,4

4. Az Alap kiadásai

4.1. 4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások

Az Alap 2022. évi nemzetpolitikai célú forrásai terhére – a vonatkozó jogi szabályozás szerint – pályázat vagy egyedi kérelem alapján került sor támogatások nyújtására a határon túli magyar közösségek civil társadalmának, kulturális, oktatási és egyházi programok megtartásának és fejlesztésének érdekében. Támogatási konstrukciók szerint megkülönböztethetők jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások, nyílt és meghívásos pályázatok, támogatási kérelem alapján, egyedi döntéssel nyújtott támogatások, illetve a BGA törvényben meghatározott célok ellátásával összefüggésben az Alapkezelő részére biztosított támogatás.

A 2022. évi Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 4. Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzatán – a meghíúsulásokat is figyelembe véve – az alábbi táblázat szerinti támogatások kerültek jóváhagyásra a Bizottság által:

Támogatási konstrukció	Megnevezés	Támogatási döntés összesen*** (millió forint, egy tizedessel)
Jogszabály alapján nyújtott normatív	"Szülőföldön magyarul" című program*	5 065,0
	Kárpátaljai szociális programok támogatása	2 240,0

támogatások	Kárpátaljai szociális programok támogatása- gyermekékeztetés	151,7
Nyílt pályázatok	2022. évi „Nemzeti Újrakezdes Program I.” című pályázati kiírás	1 492,2
	2022. évi „Nemzeti Újrakezdes Program II.” című pályázati kiírás	453,8
	2022. évi „Pályázati kiírás a közösségi és gazdasági testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”	137,5
Meghívásos pályázat	2022. évi „Pályázati kiírás az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására”	0
Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások**		31 751,5
Korábbi évek áthúzódó és utófinanszírozott tételei		52,9
Összesen		41 344,6

*Az összeg magában foglalja a 2020/2021. évi programmal kapcsolatos fellebbezések támogatási összegeit is.

**Az összeg magában foglalja az Alapkezelő, illetve egyéb lebonyolító szervezetek részére biztosított támogatási összegeket is.

*** Bizottsági határozattal lekötött összeg.

4.1.1. Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások

4.1.1.1. A „Szülőföldön magyarul” című program

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 14. § (1) bekezdése rendelkezik az óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásáról. A Szátv., illetve a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 32/C. §-a alapján meghirdetett 2021/2022. tanévre vonatkozó „Szülőföldön magyarul” című programról (a továbbiakban: Program) a Bizottság 80/2022. (09.02.) számú határozatában döntött. A Program hat országban – Románia, Szlovákia, Ukrajna, Szerbia, Horvátország, Szlovénia – került meghirdetésre összesen 4 289,9 millió forint keretösszeggel.

A támogatásra jogosultak körét a Vhr. 32/C. §-ában foglaltak szerint a Program felhívásai az alábbiak szerint határozták meg:

- nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhetnek:
 - a) azok a kiskorú gyermekek, akik a 2021/2022-es tanév kezdetétől az adott országban működő akkreditált óvodában magyar nyelvű nevelésben vettek részt;
 - b) azok az általános- és középiskolás tanulók, akik 2003. augusztus 31-ét követő időszakban születtek és az adott országban működő, akkreditált, vagy működési engedéllyel rendelkező oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányaikat folytatták, és
 - ba) az alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytatták és az adott ország közoktatási rendszerének tanulmányi időszakokra vonatkozó rendelkezései okán kötelező képzésben részesültek a 2021/2022-es tanévben;
 - bb) fakultatív vagy opcionális (választható tantárgyként) magyar nyelvű oktatásban részesültek, és a lakóhelyükön napi bejárással elérhető távolságon belül nem működik magyar nyelvű oktatási intézmény, vagy magyar nyelvű tagozat a 2021/2022-es tanévben;
 - bc) olyan sérült vagy halmozottan sérült magyar nemzetiségű kiskorú személyek, akik nem akkreditált nevelési és oktatási intézményben folytattak magyar nyelvű tanulmányokat, vagy egyéb magyar nyelvű nevelésben részesültek a 2021/2022-es tanévben;

- bd) olyan kiskorú személyek, akik sajátos nevelési igényeinek megfelelő – részben vagy egészben magyar nyelvű – nevelésben és oktatásban vettek részt a 2021/2022-es tanévben;
- c) azok a középiskolai tanulók, akik a 2021/2022-es tanév megkezdéséig tizennyolcadik életévüket betöltötték, de az adott állam közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései szerint kötelező képzésben részesültek a 2021/2022-es tanévben.
- hallgatói támogatásban részesülhet az a nappali tagozatos hallgató, aki az adott országban működő felsőoktatási intézményben alap- vagy magiszteri tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatta a 2021/2022-es tanévben.

Az Alapkezelő a tárgyévi programot a korábbi években együttműködő külföldi lebonyolító szervezetek közreműködésével valósította meg az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Támogatást igénylő szervezet, intézmény	Megítélt összeg (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége	99,5
Felvidék	Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége	47,5
Vajdaság	Concordia Minoritatis Hungaricae - Kisebbségi Magyar Egység	32,6
Kárpátalja	"KMKSZ" Jótékonyági Alapítvány	26,0
Horvátország	Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma	3,4
Muravidék	Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva	1,1
Összesen		210,1

Az Alapkezelő és a lebonyolító szervezetek a támogatások lebonyolításával kapcsolatos tevékenységet megállapodásokban szabályozták, melyek összértéke 210,1 millió forint. A lebonyolító szervezetek feladata többek között az igénylések begyűjtése, az igénylők informálása, az adatlapok kezelése, az adatok rögzítése és feldolgozása, a formai és jogosultsági ellenőrzés, a hiánypótlások kezelése, a döntés előkészítése, az igénylők kiértékelése volt.

Románia, Szerbia és Ukrajna esetében a támogatások pénzügyi teljesítése a regionális OTP bankok által e célra létrehozott lakossági folyószámlákra történő kifizetéssel valósult meg. Horvátország és Szlovénia tekintetében a kifizetések a lebonyolító szervezetek által a támogatást igénylők részéről megjelölt lakossági folyószámlákra történő utalással valósultak meg, míg Szlovákiában a folyósítás az Alapkezelő felvidéki leányvállalata – a BGA Felvidék s.r.o – és a ČSOB Bank közreműködésével valósult meg.

A 2021/2022. tanévre vonatkozó támogatási kérelem benyújtására – valamennyi érintett országban egységesen – a 2022. szeptember 20. és 2022. október 20. közötti időszakban volt lehetősége a támogatásra jogosultaknak. Az egy főre jutó hallgatói támogatás, illetve a nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás összege egységesen 22 400 forint/fő.

A Szülőföldön magyarul program kárpátaljai támogatásaihoz szükséges forrás biztosításáról szóló 1657/2022. (XII.22.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat), valamint a Bizottság 110/2022. (12.23.) számú határozata alapján a kárpátaljai magyar nyelvű oktatás és nevelés kiemelt támogatása érdekében az egy főre jutó nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás, illetve a hallgatói támogatás összege a kárpátaljai régióban megemelésre került egységesen 100 000 forint/fő összegre.

A felhívásokban meghatározott benyújtási határidőig beérkezett kérelmek darabszámára, valamint a Korm. határozatra tekintettel a Bizottság a 110/2022. (12.23.) számú határozatában

204 484 fő nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról és 6 762 fő hallgatói támogatásáról döntött, összesen 6 218,2 millió forint összegben az alábbiak szerint:

Ország	Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás		Hallgatói támogatás		A támogatás felhívásban meghatározott pénzneme	Összesen		Költségvetési évek közötti megosztás (millió forint, egy tizedessel)	
	Darab	Összeg (millió forint, egy tizedessel)	Darab	Összeg (millió forint, egy tizedessel)		Darab	Összeg (millió forint, egy tizedessel)	2022. év	2023. év
Románia	131 000	2 934,4	5 500	123,2	RON	136 500	3 057,6	2 171,6	886,0
Szlovákia	35 650	798,6	350	7,8	EUR	36 000	806,4	653,1	153,3
Szerbia	18 089	405,2	359	8,0	EUR	18 448	413,2	306,4	106,8
Ukrajna	18 606	1 860,6	548	54,8	UAH	19 154	1 915,4	1 846,5	68,9
Horvátország	759	17,0	0	0	HRK	759	17,0	11,6	5,4
Szlovénia	380	8,5	5	0,1	EUR	385	8,6	6,2	2,4
Összesen	204 484	6 024,3	6 762	193,9	-	211 246	6 218,2	4 995,4	1 222,8

A rendelkezésre álló forrásokra tekintettel a Bizottság 110/2022. (12.23.) döntése alapján a Program keretösszege 4 995,4 millió forint tekintetében a 2022. évi központi költségvetés terhére, 1 222,8 millió forint tekintetében a 2023. évi központi költségvetés terhére kerül biztosításra.

A fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról és a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1680/2022. (XII.23.) Korm. határozat alapján a Bizottság a 111/2022. (12.27.) számú határozatában a kárpátaljai kedvezményezettek támogatásainak kifizetéséhez további 68,9 millió forint összegű támogatás biztosításáról döntött. Mindezekre tekintettel a Program teljes támogatási keretösszegének költségvetési évek közötti megosztása módosításra került, és a Program keretösszegéből – a 2020/2021. évi programmal kapcsolatos fellebbezéseket is figyelembe véve – 5 065,0 millió forint az Alap 2022. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére, 1 153,9 millió forint pedig az Alap 2023. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére került biztosításra.

Az Alap 2022. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére biztosításra került támogatások régiókénti összegei a pénzügyi közreműködők részére 2022 decemberében átutalásra kerültek. A támogatások kifizetése Ukrajna tekintetében 2023 januárjában teljesült, a többi régióban a kifizetések megkezdése 2023 első negyedévében várható.

A Bizottság 82/2022. (09.21.) számú határozatában a 2020. évi – 2019/2020. tanévre vonatkozó – valamint a 2021. évi „Szülőföldön magyarul” című programok keretében felülvizsgált támogatási kérelmekkel kapcsolatban további 36 fő részére ítélt meg – kötelezettségvállalást nem keletkeztető – oktatási célú támogatást.

4.1.1.2. Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások

Az Alapkezelő a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a Vhr. 32/D. §-a szerint – 2022-ben is meghirdette a kárpátaljai

- a) magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek;
- b) művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kisegítő dolgozók;
- c) gyermekjóléti szolgáltatást és ellátást vagy fogyatékkal élők és más sajátos igényekkel rendelkezők ellátását biztosító speciális intézményben feladataikat magyar nyelven ellátó dolgozók;
- d) sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők;
- e) egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó oktatási intézményben gyógyító vagy a gyógyítással összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók;
- f) magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom előállítását, tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kisegítő tevékenységet végző dolgozók;
- g) közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kisegítő tevékenységet végző dolgozók;
- h) szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő dolgozók;

támogatására vonatkozó felhívást.

A Bizottság az 58/2022. (06.15.) számú határozatában 2 362,8 millió forint keretösszeggel hagyta jóvá a kárpátaljai szociális programok támogatására irányuló felhívást, és a támogatás lebonyolításában közreműködőként résztvevő „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány részére a lebonyolítói feladatok költségeinek támogatására 70,0 millió forint összegű támogatás biztosításáról döntött.

A háborús helyzetre tekintettel az Ukrajnában bevezetett online oktatás miatt a magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének támogatása később, egy külön felhívás keretében került meghirdetésre, melyről a Bizottság a 90/2022. (10.17.) számú határozatában döntött 198,0 millió forint keretösszeg megállapításával.

A kérelmek benyújtására programonként eltérő időszakokban, 2022. június 15. és 2022. november 18. között volt lehetőség.

A Bizottság a 85/2022. (10.03.) és a 100/2022. (12.13.) számú határozataiban döntött a támogatási kérelmekről, mely szerint a 2022. évben a kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott szociális támogatások keretében 13 259 db támogatási kérelem alapján összesen 2 391,7 millió forint összegű támogatás került biztosításra a kedvezményezettek részére az alábbiak szerint:

Támogatási cél	Befogadott érvényes kérelmek darabszáma (db)	Befogadott érvényes kérelmek alapján nyújtott támogatások összege (millió forint, egy tizedessel)
Magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek támogatása	5 119	1 568,0
Művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kiegészítő dolgozók támogatása	291	55,4
Gyermekjóléti szolgáltatást és ellátást vagy fogyatékkal élők és más sajátos igényekkel rendelkezők ellátását biztosító speciális intézményben feladataikat magyar nyelven ellátó dolgozók támogatása	223	36,0
Sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők támogatása	16	2,6
Egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó oktatási intézményben gyógyító vagy a gyógyítással összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók támogatása	2 185	506,4
Magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom előállítás, tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók támogatása	143	26,4
Közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók támogatása	158	26,5
Szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő dolgozók támogatása	66	18,6
Kárpátaljai magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének támogatása	5 058	151,8
Összesen	13 259	2 391,7

A támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2022. évben kifizetésre kerültek.

4.1.2 Nyílt pályázatok alapján nyújtott támogatások

A Vhr. 19. § (2) bekezdése alapján az Alapkezelő – a Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) elvi iránymutatásainak figyelembevételével – a Bethlen Gábor Alap Kollégiumával (a továbbiakban: Kollégium) együttműködve minden évre vonatkozóan pályázati stratégiát készít, valamint javaslatot tesz az Alap Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzatán a nyílt pályázatokra fordítható keretösszegekre.

A Bizottság – a Kollégium javaslatainak figyelembevételével – a 89/2021. (11.24.) számú határozatában jóváhagyta az Alap 2022. évi pályázati stratégiáját, illetve az alábbiak szerint elfogadta a 2022. évi nyílt pályázati célokra vonatkozó kereteket:

Előirányzat megnevezése	Pályázati cél megnevezése	Keretösszegek (millió forint, egy tizedessel)
Nemzetpolitikai célú támogatások	2022. évi Nemzeti Újrakezdés Program I. – „Külhoni szervezetek működésének, fejlesztéseinek és eszközbeszerzéseinek támogatása” című pályázati kiírás	1 500,0
	2022. évi Nemzeti Újrakezdés Program II. – „Külhoni szervezetek programjainak és rendezvényeinek támogatása” című pályázati kiírás	500,0
	2022. évi „Pályázati kiírás közösségi és gazdasági testvértelepülési programok és együttműködések támogatására” című pályázati kiírás	500,0
	2022/2023. évi Pályázati kiírás Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjra	36,0
	Összesen	2 536,0

4.1.2.1. A Nemzeti Újrakezdés Program pályázatai

Az Alapkezelő – a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának (a továbbiakban: Államtitkárság) megbízásából – a Bizottság 89/2021. (11.24.) számú határozata alapján 2021. november 25-én tette közzé a *2022. évi Nemzeti Újrakezdés Program I. – “Külhoni szervezetek működésének, fejlesztéseinek és eszközbeszerzéseinek támogatása” című pályázati kiírást* 1 500,0 millió forint keretösszeggel. A pályázat célja a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való boldogulásának, Magyarországgal való sokoldalú kapcsolatai ápolásának és fejlesztésének előmozdítása, magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítése az oktatás, a kultúra, az egyház, a sport, a közösségek és a diaszpóra támogatása által.

A pályázati kiírásra a magyarság összetartozása és szülőföldön való boldogulása szempontjából meghatározó tevékenységet folytató szervezetek működésük, fejlesztésük és eszközbeszerzésük támogatása céljából 2021. december 30. napjáig nyújthattak be – a 2022. évben megvalósítandó – pályázatot 0,3 és 5,0 millió forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2023. január 30-ai elszámolási határidővel. A Bizottság a 104/2022. (12.16.) számú határozatával a pályázati kiírásban foglalt megvalósítási időszak végső határidejét 2023. június 30-ra, az elszámolási határidőt 2023. július 30-ra módosította.

A pályázati kiírásra összesen 2 473 db pályázat érkezett be. A pályázatokról a Bizottság – a Kollégium 5/2022. (03.29.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 34/2022. (04.04.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Régió	Döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Beérkezett pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	1 254	1 245	4 818,9	706	568,0
Felvidék	499	492	1 792,3	253	198,0
Kárpátalja	225	223	938,2	108	126,0
Muravidék	30	29	99,5	26	29,0
Drávaszög	33	32	89,3	31	34,0
Vajdaság	260	258	835,6	95	145,0

Diaszpóra	172	169	710,3	166	400,0
Összesen	2 473	2 448	9 284,1	1 385	1 500,0

A Bizottság a 86/2022. (10.03.) és a 108/2022. (12.19.) számú határozataiban összesen 10 db támogatási döntés visszavonásáról döntött összesen 7,8 millió forint összegben, tekintettel arra, hogy a támogatási jogviszony a tárgyévben nem jött létre. A nyertes pályázók részére megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2022. évben folyósításra kerültek.

Az Alapkezelő a Bizottság 89/2021. (11.24.) számú határozata alapján szintén 2021. november 25-én tette közzé a 2022. évi Nemzeti Újrakezdetés Program II. – “ Külhoni szervezetek programjainak és rendezvényeinek támogatása” című pályázati kiírást 500,0 millió forint keretösszeggel. A pályázati kiírásra 2022. január 14. napjáig a magyarság összetartozása és szülőföldön való boldogulása szempontjából meghatározó tevékenységet folytató szervezetek 2022. évi programjaik és rendezvényeik megvalósítására nyújthattak be pályázatot hat – oktatási, kulturális, egyházi, sport, ifjúsági, cserkész- és közösségi, valamint diaszpóra – alprogramban 0,3 és 1,0 millió forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2023. január 30-ai elszámolási határidővel. A Bizottság a 104/2022. (12.16.) számú határozatával a pályázati kiírásban foglalt megvalósítási időszak végső határidejét 2023. december 31-re, az elszámolási határidőt 2024. január 30-ra módosította.

A pályázati kiírásra összesen 2 312 db pályázat érkezett be. A pályázatokról a Bizottság – a Kollégium 7/2022. (04.19.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 40/2022. (04.25.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Régió	Döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Beérkezett pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	1 172	1 165	1 101,1	431	194,0
Felvidék	456	424	392,9	229	77,0
Kárpátalja	191	188	180,5	0	0
Muravidék	27	24	21,5	21	11,0
Drávaszög	27	27	26,3	22	11,0
Vajdaság	256	254	231,4	114	65,0
Diaszpóra	183	174	171,3	170	100,0
Összesen	2 312	2 256	2 125,0	987	458,0

A 2022. évben kialakult ukrajnai háborús eseményekre tekintettel a kárpátaljai programok és rendezvények támogatására benyújtott pályázatok megvalósítása ellehetetlenült, így a Bizottság a pályázati keretösszeg 458,0 millió forintra történő csökkentéséről döntött.

A Bizottság a 86/2022. (10.03.) és a 108/2022. (12.19.) számú határozataiban összesen 9 db támogatási döntés visszavonásáról döntött összesen 4,2 millió forint összegben, tekintettel arra, hogy a támogatási jogviszony a tárgyévben nem jött létre. A nyertes pályázók részére megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2022. évben folyósításra kerültek.

4.1.2.2. „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”

A Bizottság a 89/2021. (11.24.) számú határozatában elfogadta a „Pályázati kiírás a közösségi és gazdasági testvértelepülési programok és együttműködések támogatására” című 2022. évi pályázati kiírást, amely – az előző évek konstrukciójától eltérően – a közösségi célú programok mellett a gazdasági együttműködés ösztönzését is támogatta. A pályázati kiírás célja, hogy a Magyarország és a Kárpát-medence magyar lakta települései közötti magyar-magyar közösségi, illetve gazdasági kapcsolatok kialakítását, ápolását és fejlesztését célzó testvértelepülési programok, együttműködések támogatásra kerülhessenek, ezáltal erősítve a Magyarország határain kívül élő magyarság Magyarországgal fennálló sokoldalú kapcsolatainak ápolását és fejlesztését. A pályázati kiírás teljes támogatási keretösszege 500,0 millió forint, amelyből a magyar-magyar közösségi kapcsolatok támogatása (A. alprogram keretösszege) 250,0 millió forint, a magyar-magyar gazdasági kapcsolatok támogatása (B. alprogram keretösszege) 250,0 millió forint. Az egy pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege alprogramonként 0,5 millió forinttól 1,0 millió forintig terjedhet. A pályázati kiírásra a magyarországi székhelyű települési és megyei önkormányzatok 2021. november 25-től december 30-ig nyújthattak be pályázatot. A pályázatok megvalósítási időszaka a 2022. év, a beszámoló benyújtására előírt határidő 2023. január 30. A Bizottság a 104/2022. (12.16.) számú határozatával a pályázati kiírásban foglalt megvalósítási időszak végső határidejét 2023. június 30-ra, az elszámolási határidőt 2023. július 30-ra módosította. A beérkezett pályázatok feldolgozását követően valamennyi beérkezett pályázat felterjesztésre került döntési céllal.

A Bizottság a pályázatok támogatásáról és a pályázati keretösszeg 137,5 millió forintra történő csökkentéséről – a Kollégium 3/2022. (02.11.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 13/2022. (02.25.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Beérkezett pályázatok		Támogatott pályázatok		
Beérkezett pályázatok száma összesen (db)	Pályázatokban igényelt összeg (millió forint, egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg (millió forint, egy tizedessel)	Támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)
143	139,5	141	137,5	137,5

A támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2022. évben folyósításra kerültek.

A 2022/2023. évi „Pályázati kiírás Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjra” című pályázati kiírás a 2022. évben nem került kiírásra.

4.1.3. Meghívásos pályázat alapján nyújtott támogatások

A Bizottság a MÁÉRT szakbizottságai javaslatainak figyelembevételével a 98/2021. (12.20.) számú határozatában jelölte ki a Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok 2022. évi körét. A 23/2022. (03.28.) számú bizottsági határozat szerint az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok támogatása meghívásos pályázat keretében valósul meg a 2022. évi „Pályázati kiírás az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására” című pályázati kiírás alapján. A 286,9 millió forint keretösszegű pályázati kiírásra kizárólag a pályázati kiírás mellékleteiben támogatási programonként meghatározott, a határon túli magyar közösségfejlesztésben, a magyar anyanyelvű kultúra értékeinek megőrzésében, átadásában, és a magyar nyelvű oktatás fejlesztését elősegítő programok megvalósításában szerepet vállaló romániai székhelyű szervezetek és intézmények nyújthattak be pályázatot az alábbi kategóriákban:

- Jelentős szakmai és kulturális intézmények működésének támogatási programja;
- Szórványkollégiumok támogatási programja;
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programja;
- Kulturális és tudományos médiatámogatási program.

A meghívott 142 szervezet a pályázati kiírásra 2022. március 28-tól május 27-ig nyújthatta be pályázatát. A pályázatok megvalósítási időszaka a 2022. március 1. és 2023. február 28. közötti időszak, a beszámoló benyújtására előírt határidő 2023. március 30. napja. A beadási határidőig egy – egy témakörben, két támogatási célra – meghívott szervezet nem nyújtott be pályázatot.

A pályázatok feldolgozását követően a pályázatok támogatásáról a Bizottság a 67/2022. (08.08.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Ssz.	Nemzeti jelentőségű program megnevezése	Benyújtott pályázatok száma (db)	Támogatott pályázatok száma (db)	Támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)
1.	Jelentős szakmai és kulturális intézmények működésének támogatási programja	84	84	141,1
2.	Szórványkollégiumok támogatási programja	30	28	86,8
3.	Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programja	15	15	34,7
4.	Kulturális és tudományos médiatámogatási program	13	13	21,2
	Összesen	142	140	283,8

Tekintettel a költségvetési egyensúly fenntartása érdekében a költségvetési kiadások tekintetében hozott kormányzati intézkedésekre, forráshiány okán a Bizottság a 99/2022. (12.13.) számú határozatában visszavonta a 2022. évi „Pályázati kiírás az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására” című pályázati kiírást, valamint a nyertes pályázatok támogatásáról szóló bizottsági döntését.

4.1.4. Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások

Az egyedi támogatások eljárásrendjüket tekintve a pályázati rendszeren kívül biztosított, a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások.

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be a BGA törvény szerinti szervezetek, természetes személyek, a nemzeti jelentőségű intézmények. A BGA törvényben meghatározott célok ellátásával, valamint az Alap kezelésével, működtetésével összefüggésben az Alapból nyújtott támogatás kedvezményezettje lehet az Alapkezelő is.

A támogatási kérelmek Államtitkársághoz kerülnek benyújtásra. Az Államtitkárság a szakmai javaslatával ellátott kérelmet továbbítja az Alapkezelő részére a döntéshozatal előkészítése, a támogatási ügylet lebonyolítása céljából. A korábbi évekhez hasonlóan a Kárpát-medencei régiók mellett a diaszpórából is befogadásra kerültek támogatási kérelmek.

Az egyedi támogatásokat céljuk szerint az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- Oktatási célú támogatások:

- köznevelési intézmények támogatása;
- felsőoktatási intézmények támogatása;
- szórványoktatási kollégiumok támogatása;
- Egyházi célú támogatások;
- Kulturális programok, rendezvények támogatása;
- Sportszervezetek, sportesemények támogatása;
- Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi, szociális tevékenység támogatása;
- Beruházások:
 - oktatási és egyházi intézmények ingatlanfejlesztése;
 - épület-rehabilitációs tevékenységek támogatása;
- Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók, Alapkezelő).

A Bizottság a 2022. évben összesen 623 db támogatási kérelem támogatásáról döntött az Alap 2022. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzata terhére az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek támogatási összege (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	211	11 569,0
Felvidék	62	3 585,7
Vajdaság	99	3 942,0
Kárpátalja	83	3 194,3
Horvátország	10	2 390,4
Muravidék	9	649,1
Diaszpóra	45	778,6
Magyarország	104	3 274,7
Összesen	623	29 383,8

A Bizottság az Alapkezelő részére 2022-es kötelezettségvállalással további 322,7 millió forint összegű támogatásról hozott döntést, míg a 2021. évben 2022-es kötelezettségvállalással a fenti összegen felül 52,7 millió forint összegű támogatásról hozott döntést.

A Bizottság a 2021. évben további 9 db támogatási kérelem támogatásáról döntött az Alap 2022. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzata terhére az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek támogatási összege (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	4	1 020,0
Felvidék	1	13,0
Kárpátalja	2	851,3
Magyarország	2	108,0
Összesen	9	1 992,3

A fentiek alapján a Bizottság 2022. december 31. napjáig mindösszesen 31 751,5 millió forint összegben hagyott jóvá egyedi támogatást 2022-es kötelezettségvállalással.

4.1.4.1. Az egyedi támogatásokból megvalósuló jelentősebb projektek, programok

Az egyedi támogatások keretén belül több nemzetstratégiai szempontból jelentős projekt és program valósult meg a 2022. évben.

A *Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége* (a továbbiakban: Szövetség) a 2022. évben 275,0 millió forint összegű támogatásban részesült a Szövetség csíkszeredai székházának felújítása céljából. A beruházásnak köszönhetően ugyanabban az épületben kaphat helyet az Elnöki Hivatal, a gazdasági igazgatóság, a Székelyföldi Oktatási Központ és a Szövetség programirodája is.

A Székelyföldi Jégkorong Akadémiát működtető *Mens Sana Alapítvány* célja, hogy az akadémiai rendszer létrehozásával megakadályozza a székelyföldi sportolók tömeges elvándorlását és egyben elősegítse a fiatalok szülőföldön maradását. Ennek érdekében többéves fejlesztési programot indított el, melynek során akadémiai rendszerben foglalkozik az utánpótlás-neveléssel. Az Alapítvány a 2022. évben a Székelyföldi Jégkorong Akadémia 2022. évi sportszakmai többletfeladatainak és az Akadémia 2022. évi működésének tárgyában 660,0 millió forint összegű támogatásban részesült.

A *Szent Ferenc Alapítvány* 350,0 millió forint összegű támogatásban részesült a Segesvár közelében található keresdi, egykori Bethlen-kastély felújításához szükséges előkészítési és tervezési munkálatok támogatása tárgyában. A cél, hogy a kastélyban létrehozzák az úgynevezett „Béke Háza” intézményt, amely egy szellemi és látogatóközpontként funkcionálna a helyi és az odalátogató magyarság számára.

A *Step by Step Egyesület* 190,0 millió forint összegű támogatásban részesült a kézdivásárhelyi Molnár Józsiás Általános Iskola fejlesztése céljából, melynek keretében kialakításra kerül egy tornaterem, amely lehetőséget nyújt a megközelítőleg 400 alsó és felső tagozatos diák számára a mindennapi testnevelés igénybevételéhez.

A *Madéfalvi Római Katolikus Plébánia* 100,0 millió forint összegű támogatásban részesült a madéfalvi Jézus Szíve templom felújítása céljából. A templom nagyon fontos szerepet tölt be mind az egyházközség, mind az egész település életében. 2022. évben tartották a templom építésének 100. évfordulóját, ennek keretében megújult a templom tetőzete, külső burkolása, belső felületei, valamint jelentős fejlesztés történt a templom esztergonyjában is.

A *Munkás Szent József Római Katolikus Plébánia* a tóthfalusi Kaszap István Diákotthon felújításának, eszközbeszerzéseinek, valamint egy tornaterem építésének támogatása tárgyában 150,0 millió forint összegű támogatásban részesült. A tóthfalusi diákotthon 2002 óta működik a Munkás Szent József Római Katolikus Plébánia keretein belül. A támogatásból a nehéz sorsú gyermekeket befogadó diákotthon központi épületét újítják fel, új eszközöket szereznek be, valamint folytatják az otthonhoz tartozó tornaterem építését. A fejlesztés hozzájárul Tóthfalu és környéke magyarságának anyagi, lelki és szellemi fejlődéséhez.

A *Mens Sana Alapítvány* 160,0 millió forint összegű támogatásban részesült a csíkszeredai Márton Áron Tehetséggondozó Központ működésének támogatása céljából. A Központ célja a diákok tanulmányi és más területen elért eredményeinek folyamatos javítása, a sajátos székelyföldi kötődés és magyar identitás megerősítése.

A *Magyar Nemzeti Tanács* 550,0 millió forint összegű támogatásban részesült a felsőoktatási ösztöndíjprogramja támogatása céljából, melynek keretében a Vajdaságban élő, felsőoktatásban résztvevő magyar hallgatók részesülnek havi ösztöndíjban tíz hónapon keresztül.

A szabadkai székhelyű *Concordia Minoritatis Hungaricae Polgári Egyesületet* 100,0 millió forint összegű támogatásban részesült a falu- és tanyagondnoki programjának támogatása céljából, melynek keretében 50 vajdasági településén több mint 700 rászoruló idősnek nyújtanak segítséget.

4.1.4.2. Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok támogatása

A Vhr. 32/F. §-a szerint a Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok körét a MÁÉRT iránymutatása alapján, a nemzetpolitikai államtitkár javaslatára a Bizottság határozza meg minden évben. Nemzeti Jelentőségű Intézmény olyan intézmény, illetve Nemzeti Jelentőségű Program olyan program lehet, amely a határon túli magyarság közösségeiben nagyfokú szervezőerővel rendelkezik, továbbá a nemzeti identitás megőrzése érdekében nemzetstratégiai szempontból kiemelkedő szerepet tölt be oktatási, kulturális, egyházi és egyéb társadalomszervezési területeken. A Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok az Alap terhére éves támogatásban részesülhetnek.

A Nemzeti Jelentőségű Intézményeket és Programokat a MÁÉRT iránymutatásai alapján a Bizottság 98/2021. (12.20.) számú határozata jelölte ki, amely a 2022. évre vonatkozóan összesen 82 intézményt és 12 programot ítelt nemzeti jelentőségűnek (Erdély vonatkozásában 15 intézmény és 5 program, Felvidék esetében 20 intézmény, Vajdaságban 15 intézmény és 6 program, Kárpátalján 23 intézmény és 1 program, Horvátországban 2 intézmény, Szlovéniában 4 intézmény, valamint a diaszpórában 3 intézmény).

A *Fundația Sapiientia Alapítvány, a Sapiientia Erdélyi Tudományegyetem és a Sapiientia Alapítvány-Partiumi Keresztény Egyetem* a 2022. évre vonatkozóan összesen 4 550,0 millió forint összegű támogatásban részesült, amely összegből 2021 decemberében, az Alapítvány és az általa fenntartott intézményrendszer 2022. évi működésének és fejlesztési költségeinek támogatására előrehozott támogatásként, 2 000,0 millió forint került biztosításra. A Sapiientia-rendszer megerősítése az erdélyi magyar felsőoktatásban az egyik legjelentősebb nemzetpolitikai döntés volt. Magyarország Kormánya az elmúlt években számos fejlesztést, nagyberuházást finanszírozott, ezáltal az Egyetem bővíthette szakkínálatát és javíthatott az oktatás minőségén. A Szervezet – az Államtitkárság szakmai iránymutatása alapján, előrehozott támogatásként – a 2023. évre vonatkozóan további 2 000,0 millió forint összegű támogatásban részesült az Alapítvány működésének és fejlesztéseinek támogatása céljából.

A *II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola* a 2022. évre vonatkozóan összesen 2 500,0 millió forint összegű támogatásban részesült, amely összegből 2021 decemberében a 2022. évi működési és fejlesztési költségekre előrehozott támogatásként 1 649,2 millió forint került biztosításra. A Főiskola az elmúlt években fontos oktatási és beruházási fejlesztéseket valósított meg, amelyek következtében újabb évfolyamokkal bővült a felsőfokú szakképzés. A Főiskola biztosítja Kárpátalján a minőségi magyar nyelvű felsőoktatást, szakképzési centrumai által pedig hiánypótló tevékenységet folytat annak érdekében, hogy a helyi igényeknek megfelelően bővítse képzési kínálatát, hogy a Kárpátalján élő magyarok számára az anyanyelvi képzések minél szélesebb körben elérhetőek legyenek. A 2021/2022-es tanévben a főiskolán minden képzési formát figyelembe véve közel 2 000 diák folytatta tanulmányait.

A *Protestáns Teológiai Intézet* az erdélyi magyar protestáns egyházak – református, unitárius és evangélikus – lelkészképző egyeteme. Az erdélyi magyarság egyik kiemelkedő teljesítménye, hogy a nehézségek ellenére működik az évszázados hagyománnyal bíró Intézet.

Az anyanyelvű pasztoráció gátolja az asszimilációt, és nagyban hozzájárul az identitás megerősítéshez. Az Intézet működtetés és fejlesztés céljából 170,0 millió forint összegű támogatásban részesült.

A tóthfalui *Munkás Szent József Római Katolikus Plébánia* keretében működő Kaszap István Kollégium 2002-ben nyitotta meg kapuit. A Kollégium megközelítőleg 60 vajdasági magyar fiatalnak biztosít otthont, valamint szellemiségével és értékrendjével igyekszik megőrizni és erősíteni a bentlakók magyarságtudatát. A Plébánia a Kollégium fenntartása és működtetése érdekében 44,0 millió forint összegű támogatásban részesült.

Az *Európa Kollégium* küldetése, hogy a fiatalok partnerévé váljon tudásuk megőrzésében és gyarapításában és ezáltal hozzájáruljon a magyar nemzeti közösséghez tartozók általános oktatási szintjének növeléséhez a Vajdasági Autonóm Tartományban. A kollégium működtetésével széleskörű lehetőségek biztosítottak az újvidéki felsőoktatási intézményekben tanuló vajdasági magyar fiatalok számára, amelyek elsősorban bentlakási lehetőségekben, valamint az intézmény által működtetett szakkollégiumi programokban nyilvánul meg. Az Európa Kollégium a 2022. évben 230,0 millió forint támogatásban részesült az Intézmény működésének, programjainak és eszközbeszerzéseinek támogatása céljából.

A *Selye János Egyetem* egyetlen felvidéki magyar felsőoktatási intézményként nagy felelősséggel tartozik a szlovákiai magyarság megmaradásáért, jövőjéért, az anyanyelvi oktatás megőrzéséért és az anyanyelvükön továbbtanulni kívánó fiatalok szülőföldön való maradásáért. Az Egyetem működésének támogatása céljából a 2022-es évben 100,0 millió forint támogatásban részesült.

A *Pozsonyi Magyar Szakkollégium* Szlovákia egyetlen magyar bentlakásos szakkollégiumaként végzi oktatási-képzési és közösségépítő tevékenységét. Kiemelkedő szerepet tölt be a felvidéki magyar elitképzésben és 30 magyar egyetemistának biztosít lakhatást Szlovákia fővárosában. A Szakkollégium 2022. évi működésének támogatása céljából 20,0 millió forint támogatásban részesült.

A *Szórvány Alapítvány* az Emmausz Kollégium működésének támogatása céljából 49,0 millió forint támogatásban részesült. A kollégium bentlakást biztosít a bánáti és bácskai szórványból érkező fiataloknak, akik magyar közösségben tölthetik mindennapjaikat. A kollégium továbbá lehetőséget biztosít a diákoknak, hogy különböző szakcsoportokon belül fejlesszék képességeiket, tehetségüket.

4.1.4.3. Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program

A Kormány a 2016. év végén hirdette meg a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programot (a továbbiakban: Óvodaprogram), melynek végrehajtásához szükséges források több részletben kerültek biztosításra az első, a második, illetve a harmadik ütem tekintetében.

A Kormány a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program negyedik üteméről szóló 1150/2021. (III. 31.) Korm. határozatban döntött az Óvodaprogram negyedik üteméről 13 464,2 millió forint támogatási összegben.

Az Óvodaprogram negyedik ütemének végrehajtására biztosított kormányzati forrás terhére létesített támogatási jogviszonyok összegét és számát az alábbi táblázat tartalmazza:

Óvoda- fejlesztés (ütem)	Korm. határozat	Kedvezményezettek részére biztosított forrás (millió forint, egy tizedessel)	Megkötött szerződések/kibocsátott okiratok száma (db)
4.1	1528/2021. (VIII.2.)	4 997,5	36
4.2	1953/2021. (XII.22.)	3 335,7	22
Összesen		8 333,2	58

A 2022. évben a negyedik ütem fennmaradó összegének biztosítására nem került sor. A korábbi ütemek fejlesztései folyamatosan zajlanak.

4.2. 5. Működtetési célú kifizetések

A 2022. évi költségvetésben 2 283,7 millió forint összegben került meghatározásra az Alap működtetésével kapcsolatos kiadásokra fordítható összeg. Év közben összesen 1 315,2 millió forinttal növekedett az eredeti előirányzat. A módosított előirányzat 3 598,9 millió forint, melyből a teljesített kifizetés 3 598,9 millió forint volt.

A módosítások összetétele az alábbiak szerint alakult.

millió forintban, egy tizedessel

Előirányzat	Összege
I. Eredeti előirányzat	2 283,7
II. Módosítások (a+b+c)	1 315,1
a.) Korm. határozatokkal biztosított pótelőirányzatok összesen	1 298,9
1943/2021. (XII.21.) Korm. határozat	646,7
1034/2022. (II.1.) Korm. határozat	200,0
1094/2022. (II.28.) Korm. határozat	8,0
1139/2022. (III.10.) Korm. határozat	1,6
1180/2022. (III.21.) Korm. határozat	212,0
1262/2022. (V.25.) Korm. határozat	12,8
1341/2022. (VII.15.) Korm. határozat	200,0
1388/2022. (VIII.9.) Korm. határozat	0,9
1426/2022. (IX.5.) Korm. határozat	13,4
1471/2022. (X.5.) Korm. határozat	0,8
12492-1/2022. PM intézkedő levele	0,1
1515/2022. (X.26.) Korm. határozat	1,2
1643/2022. (XII. 21.) Korm. határozat	0,7
1680/2022. (XII.23.) Korm. határozat	0,7
b.) Egyéb bevételek	15,8
3/2022. (01.30.) Bizottsági Határozat	0,8
73/2022. (09.01) Bizottsági határozat	15,0
c.) Megállapodás alapján átvett bevételek (irányítószerv (Bizottság) jóváhagyás)	0,4
kiemelt rovatok közötti átcsoportosítás - év eleji bank ktg. rendezése	-5,0
kiemelt rovatok közötti átcsoportosítás - év eleji bank ktg. rendezése	5,0
21/2022. (03.21.) Bizottsági Határozat	0,4
Módosított előirányzat mindösszesen	3 598,8

Az „Alapkezelő működési költségei”előirányzat nyújt fedezetet a bankköltség, a számlavezetési díj és az árfolyamveszteség költségeinek fedezetére, valamint az Alapkezelő működési kiadásaira.

Az „Alapkezelő működési költségei” címen rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező MÁK díjak, jutalékok, árfolyamveszteség, összesen 39,9 millió forint, valamint az Alapkezelő részére 3 559,0 millió forint került elszámolásra. Az átadott 3 559,0 millió forintból fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséhez és lebonyolításához kapcsolódóan 1 853,9 millió forint került elszámolásra, így az Alaphoz közvetlenül kapcsolódó kiadások összege 1 705,1 millió forintot tett ki. Ez az Alap részéről teljesített támogatások és egyéb kiadások (44 306,7 millió forint) 3,8 %-át tette ki, mely lényegesen alatta marad a BGA törvény 4. § (7) bekezdésben meghatározott 10 %-os maximum határnak.

Az Alapkezelő kiadásai között a legnagyobb költséghányadot a működés területén a személyi jellegű ráfordítások jelentették. Az Alapkezelő által foglalkoztatottak száma az év átlagában 183 fő volt.

Személyi jellegű ráfordítások összesen 2 597,2 millió forint összegben kerültek elszámolásra, melyből 1 810,2 millió forintot a foglalkoztatottak részére kifizetett munkabérek, 491,8 millió forintot a személyi jellegű egyéb kifizetések, 295,2 millió forintot a járulékok tettek ki.

4.3. 6. Rákóczi Szövetség támogatása

A 2022. évben a Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 6. Rákóczi Szövetség támogatása előirányzat terhére 1 050,0 millió forint támogatás nyújtására került sor a Rákóczi Szövetség működésének és programjainak támogatása céljából.

4.4. 7. Egyéb kiadások

Ezen az előirányzaton olyan nem tervezhető fizetési kötelezettségeket tart nyilván az Alapkezelő, amelyeket az Alap eredeti kiadási előirányzatai nem tartalmaznak. Az előirányzaton kerül kimutatásra – a támogatásoktól elkülönítetten – a forrásbiztosítók részére történő elszámolási maradványok visszautalása. 2022. évben elszámolásból eredő visszafizetési kötelezettség mindösszesen 3,9 millió forint értékben keletkezett. Az Alapkezelő a forrásbiztosítók felé határidőre teljesítette a visszafizetési kötelezettségeket.

4.5. 8. Magyarság Háza program támogatása

A 2022. évben a Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 8. Magyarság Háza program támogatása előirányzat terhére 246,6 millió forint támogatás nyújtására került sor a Magyarság Háza program támogatása céljából.

A Magyarság Háza Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Nkft.) – a BGA törvényben foglaltakkal összhangban – megalapítása óta a nemzeti összetartozás jegyében tervezi közhasznú programjait, az Alaptörvényben lefektetett és a Nemzetpolitikai Stratégiában is megfogalmazott elvek mentén. Az Nkft. az egységes magyar nemzet megismertetését tűzte ki céljául, bemutatva a külhoni magyarság életének, mindennapjainak, kultúrájának minden területét, megemlékezve a jeles napokról, emléknapokról, nemzeti ünnepekről, megjelenítve a tudományos élet, a művészetek különböző formáit a hagyomány és a modernitás kettősségével. Az Nkft. a törvényben előírt célok mentén, a szülőföldön való boldogulást szem előtt tartva – elsősorban külhoni szereplők részvételével – szervezte 2022. január és december között rendezvényeit, emellett igény szerint segítette az Államtitkárság munkáját.

Az Alap 2022. évi forrásai terhére az Nkft. részére összesen 827,5 millió forint támogatás került biztosításra az alábbiak szerint:

- 246,6 millió forint az Nkft. 2022. évi működésének finanszírozására,
- 125,0 millió forint az Nkft. Tamási Áron Emlékével összefüggő működésének, programjainak, fejlesztéseinek támogatására,
- 35,9 millió forint a nemzetpolitikai rendezvények megvalósításának támogatására,
- 250,0 millió forint a Diaszpórában és a Kárpát-medencében megvalósuló rendezvények támogatására,
- 170,0 millió forint a Magyar Diaszpóra Tanács, valamint a Magyar Állandó Értekezlet 2022. évi üléseinek megszervezésére, valamint egyéb nemzetpolitikai feladatok lebonyolításának támogatására.

Az Nkft. a 2022. év folyamán rendezvényei többségét (Mesedélelőtt, Irodalmi Szalon, Filmklub, Szabadegyetem, Teátrum, Koncert) az Aranytíz Kultúrházban, a kiemelt programjait (Magyar Kultúra Napja, Március 15., Felvidékről kitelepített magyarok emléknapja, Nemzeti Összetartozás Napja, Filmklub Extra) a Nemzeti Táncszínházban és az Uránia Nemzeti Filmszínházban, valamint más magyarországi és külföldi helyszíneken tartotta meg.

A Határtalanul! program keretében az Nkft. a 2022. évben 272 rendhagyó tanórát szervezett 16 527 általános és középiskolás diáknak.

Az Nkft. szervezésében valósult meg a 2022. évi Hétfégi Magyar Iskolák Találkozója; a II. Nemzeti Összetartozás Labdarúgó Torna; a Kallós Zoltán Külföldi Magyarság Díj díjátadó ünnepe; a Kőrösi Csoma Sándor Programban és a Petőfi Sándor Programban résztvevő ösztöndíjasok interjúztatása és felkészítő hete; a II. Kárpát-medencei Magyar Médiatalálkozója. Az Nkft. ellátta a XI. Magyar Diaszpóra Tanács, valamint a XX. Magyar Állandó Értekezlet üléseihez kapcsolódó feladatokat, koordinálta a Mikes Program keretében a diaszpórából érkező hagyatéki anyagok szállítását. Továbbá részt vett az Államtitkárság által delegált egyéb feladatok elvégzésében, sajtótájékoztatók, egyéb rendezvények lebonyolításában, eszközbeszerzések végrehajtásában.

A Nkft. a Nemzeti Összetartozás Éve alkalmából kezdte el annak a különleges portrészorozatnak a megvalósítását, amelynek eredményeként ötvenhárom – közel egész estés – film készült el szerte a Kárpát-medencében és a diaszpórában élő magyar emberekről, közösségekről, külföldi alkotók közreműködésével. A Mi, magyarok sorozat filmjei Budapesten, az Uránia Nemzeti Filmszínházban a Magyarság Háza Filmklub Extra keretében kerültek először nagyközönség elé 2022. március 31. és június 2. között. 2022 szeptemberétől az Nkft. a filmeket Budapesten az Aranytíz Kultúrházban vetítette. A programsorozat keretében a filmek Felvidéken és Erdélyben is bemutatásra kerültek szervezett iskolai program keretében. A két régióban éves szinten 466 vetítés történt, a filmeket összesen 9 045 diák látta.

A Magyarság Háza 10 éves születésnapi programjaihoz kapcsolódóan felhívást tett közzé a magyar diaszpóra képzőművészei számára, amely felhívásra összesen 282 pályamű érkezett: festmények, grafikák, fényképek, kispasztikák, kerámiák, animációk és textilmunkák. A pályaművekből készült – a Magyar | Művész | Világ címet viselő – exkluzív gyűjtemény első állomása 2021. novemberében az ausztriai Innsbruck volt, majd folytatva útját 2022. március 16-án Topolyán nyílt meg a tárlat. A kiállítást Topolya után Székelyudvarhelyen, Szatmárnémetiben és Budapesten is láthatta a közönség.

A Magyarság Háza 10 évét bemutató kiállítást 2022. január 26-tól Dunaszerdahelyen, április 26-tól Eszéken, június 1-től Madéfalván, november 22-től Temesváron láthatták az érdeklődők.

A nemzetpolitikáért felelős államtitkár 2022. január 11-én sajtótájékoztató keretében jelentette be a Tamási Áron Emlékévet, amely január 22-én a Magyar Kultúra Napján, Marosvásárhelyen a Kultúrpalotában vette kezdetét. A programokhoz a legfiatalabbaktól, a legidősebbekig bárki kapcsolódhatott, hiszen rajzpályázatot, novellapályázatot és iskolai versenyt is indított az Nkft. Öt Tamási Áron könyv jelent meg, a pütkösi zarándokvonat Tamási Áron Emlékév arculatával indult el Csíksomlyóra. Megtörtént a Kárpát-medencében található Tamási Áron közterek és intézmények felkeresése, bemutatása. Tamási Áron könyveiből készült színdarabok kerültek bemutatásra a Kárpát-medence különböző településein. Az Nkft. a Magyar Művészeti Akadémiával közösen elkészítette a Tamási Áron életét bemutató 17 tablóból álló kerítés-kiállítást, melyet Csíkszeredán, Csíksomortánon, Farkaslakán, Mikházán, Énlakán, Székelyudvarhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Tusványoson, Bonyhádon, Bécsben, Felsőpulyán, Győrben és Sátoraljaújhelyen láthatott a közönség. A Ragyog egy csillag illusztrációs pályázatra érkezett alkotásokból készült kiállítást Székelyudvarhelyen, Szabadkán és Farkaslakán mutatták be. Elkészült és nagy népszerűségnek örvendett az íróhoz kapcsolódó online szabadulószoza projekt. A Székely Színház Egyesület Tündökletes világ című előadását a nyugat-európai diaszpórába és az Egyesült Államokba is eljuttatták. Megkezdődtek az előkészítő munkálatok a Tamási Áron első, egész alakos budapesti köztéri szobra elhelyezése kapcsán.

A Teleki László Alapítvány és a Magyarság Háza közös – Ideje az építésnek című – kiállítása a 2022. évben Székelyudvarhelyen, Csíkszeredában, Szentegyházán, Gyulafehérváron, Vajdahunyadon, Szovátn, Gyergyószentmiklóson és Kézdivásárhelyen került bemutatásra. Az Nkft. a Palóc Társasággal közösen, immáron kilencedik éve tartotta meg a Társaság által 26. alkalommal meghirdetett Honismereti verseny díjátadóját Budapesten, az Uránia Filmszínházban.

4.6. 9. Határtalanul! program támogatása

A Határtalanul! program (a továbbiakban: Program) célja, hogy a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése érdekében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vegyenek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szerezzenek a külhoni magyarságról. A Program megvalósítására a Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 9. Határtalanul! program támogatása címen összesen 5 250,5 millió forint eredeti előirányzat állt rendelkezésre.

Az előirányzat felosztásáról – a Kollégium 1/2022. (01.19.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a Bizottság a 2/2022. (01.26.) számú határozatában döntött, majd az 55/2022. (06.09.) számú határozatával módosította azt. A Bizottság 3/2022. (01.26.) számú határozata alapján a címről 1 550,0 millió forint átcsoportosításra került az Alap Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzatára, 0,8 millió forint pedig az Alap Működtetési célú kifizetések előirányzatára. A költségvetési fejezeteket érintő államháztartási stabilizációs intézkedésekről szóló 1325/2022. (VII. 11.) Korm. határozatban az Alap tekintetében előírt zárolási kötelezettség 1 380,0 millió forint összegben a Határtalanul! program támogatása címet is érintette. A zárolási kötelezettség teljesítése szükségessé tette a cím 2022. évi keretösszegeinek módosítását, ezért a Bizottság a 87/2022. (10.03.) számú határozatával a

Határtalanul! program támogatása címen rendelkezésre álló 2022. évi forrás módosított keretösszegeit – a Kollégium 10/2022. (09.20.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – az alábbiak szerint határozta meg:

Előirányzat megnevezése	Kiadási kategória	Keretösszeg (millió forint, egy tizedessel)
Határtalanul! program támogatása	2021. évi „Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek” című nyílt pályázati kiírás forráshiány miatt nem támogatott pályázatainak támogatása	1 224,9
	2022. évi „Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek” című nyílt pályázati kiírás 2022. évi forrása	499,5
	Egyedi támogatás	295,3
	Központi programelemek	300,0
	Átcsoportosított összeg	1 550,8
	Zárolás	1 380,0
	Összesen:	5 250,5

A Határtalanul! program támogatása cím előirányzat terhére 2022. évben összesen 19 db támogatási javaslatot tartalmazó feljegyzés megküldésére került sor az Államtitkárság részéről, amelyből 2 db támogatási javaslat kifizetése átütemezésre került a 2023. évre 22,5 millió forint összegben. Az átütemezés következményeként 17 db támogatási javaslat esetében született bizottsági döntés, amely alapján 211,4 millió forint került folyósításra 2022. évben egyedi támogatásként a Határtalanul! program támogatása előirányzat terhére.

A Bizottság – a Kollégium 1/2022. (01.19.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 2/2022. (01.26.) számú határozatában hozott döntést a 2021. évi „Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek” című pályázati kiírás keretében a forráshiány miatt első körben nem támogatott pályázatok 2022. évi forrás terhére történő támogatásáról, amely alapján további 370 db pályázat részesült támogatásban összesen 1 237,6 millió forint összegben. A 2022. évi forrás terhére támogatott pályázatokból 4 lemondás érkezett az Alapkezelőhöz összesen 12,7 millió forint összegben, amelynek következtében a 2021. évi pályázati kiírás keretösszege 1 224,9 millió forintra módosult.

A Bizottság az 55/2022. (06.09.) számú határozatában elfogadta a 2022. évi „Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek” című nyílt pályázati kiírást, amelynek célja határon túli kirándulások támogatása a Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése, valamint a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása, illetve erősítése céljából. A pályázó oktatási intézmények 2022. július 15-ig nyújthattak be – 2022. szeptember 1. és 2023. augusztus 31. között megvalósítandó – pályázatot 0,5 és 5,0 millió forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából. A pályázati kiírás 1 880,0 millió forint keretösszeggel került meghirdetésre, majd a címet érintő zárolási kötelezettség teljesítése következtében – a 2022. évi keretfelosztás módosításával egyidejűleg – szükségessé vált annak módosítása.

A pályázati kiírásra összesen 1 244 db pályázat került benyújtásra, amelyből az Alapkezelő 1 236 db pályázatot fogadott be összesen 4 713,7 millió forint összegű támogatási igénnyel. Annak érdekében, hogy a 2022/2023-as tanévben valamennyi pályázó által tervezett tanulmányi kirándulás megvalósítható legyen, a Bizottság a 87/2022. (10.03.) számú határozatában a pályázati kiírás teljes támogatási keretösszegének költségvetési évek közötti megosztásáról döntött összesen 4 713,7 millió forint összegben oly módon, hogy a támogatási keretösszegeből 499,5 millió forint a cím 2022. évi előirányzata terhére, 4 214,2 millió forint pedig a cím 2023. évi előirányzata terhére kerüljön biztosításra.

Tekintettel a költségvetési egyensúly fenntartása érdekében a költségvetési kiadások tekintetében hozott kormányzati intézkedésekre, forráshiány okán a Bizottság a 102/2022. (12.13.) számú határozatával – a 87/2022. (10.03.) számú határozatában hozott döntést módosítva – jóváhagyta, hogy a pályázati kiírás teljes támogatási keretösszege, azaz 4 713,7 millió forint, teljes mértékben az Alap 2023. évi költségvetése Határtalanul! program támogatása előirányzat terhére kerüljön biztosításra az alábbiak szerint:

Pályázati konstrukció	Döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatásra javasolt pályázatok	
	Befogadott pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Javasolt támogatási összege (millió forint, egy tizedessel)
HAT-KP-1-2022 Tanulmányi kirándulások hetedikeseinek	1 236	1 236	4 713,7	1 236	4 713,7

A központi költségvetés kiadásainak teljesíthetőségével összefüggésben hozott intézkedések alapján a 9. Határtalanul! program támogatása címen rendelkezésre álló összegből 583,4 millió forint nem került kifizetésre.

A Bizottság a 33/2022. (04.04.) számú határozatában döntött a *központi programelemek* megvalósításának 300,0 millió forint összegű támogatásáról, illetve a támogatás Alapkezelő részére történő biztosításáról. A központi programelemek a Program lebonyolítása érdekében megvalósított szakmai rendezvények, konferenciák, vetélkedők, táborok megszervezését, kutatásokat, a pedagógusok utazási programját, kiadványok szerkesztését és nyomdai kivitelezését foglalják magukban, amelyekkel kapcsolatos feladatokat az Államtitkárság szakmai irányítása mellett az Alapkezelő látja el.

5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység

Elszámolási kötelezettségek 2022. december 31-i helyzete:

A leltározás során az Alapkezelő számba vette az Alap költségvetése teljesítésével összefüggésben meglévő és „nyitott” elszámolási kötelezettségeket, valamint korosítva azokat megállapította lejárataikat is, mely a következő eredményre vezetett.

Nemzetpolitikai célú támogatások esetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 9105 db támogatási ügylet, 331 762,2 millió forint összegben, amelyből a lejárt elszámolási kötelezettség állomány 2906 db támogatási ügylet, 139 287,8 millió forint összegben.

A Program tekintetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 4193 db támogatási ügylet, 13 871,7 millió forint összegben, amelyből a lejárt elszámolási kötelezettség állomány 3349 db támogatási ügylet, 10 599,3 millió forint összegben.

A Rákóczi Szövetség támogatása tekintetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 4 db támogatási ügylet, 3 500,0 millió forint összegben, amelyből a lejárt elszámolási kötelezettség állomány 2 db támogatási ügylet, 2 100,0 millió forint összegben.

A Magyarország Háza program támogatása tekintetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 3 db támogatási ügylet, 694,2 millió forint összegben, amelyből a lejárt elszámolási kötelezettség állomány 1 db támogatási ügylet, 223,8 millió forint összegben.

6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet (a továbbiakban: Kutatóintézet) nyilvánosságának megerősítése a kutatások, konferenciák minél szélesebb körben történő terjesztésével, nemzetközi szereplők meghívásán keresztül nemzetközi szinten is ismertté tételével és a munka eredményének publikálásával valósul meg.

A Kutatóintézet kiemelt feladatai közé tartozik a nemzetpolitikai vonatkozású kutatások kezdeményezése és összehangolása. Az Államtitkárság által koordinált tematikus évekhez igazodó oktatási, gazdasági és közösségépítő témájú kutatások mellett, az érintett magyar közösségek demográfiai és nyelvi folyamatainak, a külhoni magyar pártok választási eredményeinek és autonómiatörekvéseinek, a kisebbségi jogok betartásának, valamint a migrációs eredetű magyar diaszpóra-közösségek múltjának és jelenének tudományos feltérképezése is hozzátartozik a Kutatóintézet profiljához.

Kutatások - Adatrendezés

A Kutatóintézet 2022-ben is folyamatosan figyelemmel kísérte, rendszerezte a Kárpát-medencei magyar nyelvű oktatási intézmények létszámadatait. A statisztikai összesítések mellett esettanulmányok készültek (és folyamatosan készülnek) a kiválasztott térségekben a beiratkozások alakulásának hátteréről.

Jogtudatosság – Kárpát-medencei kisebbségjogi kalauz

A kutatás keretében összehasonlító elemzések készítésére került sor a kisebbségben élő erdélyi, felvidéki és kárpátaljai magyarok jogi helyzetéről. A kutatás főbb megállapításait a Kárpát-medencei kisebbségjogi kalauz c. kiadványsorozatban tártuk a szélesebb nyilvánosság elé. Év elején a sorozat első részeként a kárpátaljai magyarság jogi helyzetét bemutató kiadvány jelent meg, ezt követően az erdélyi, majd a felvidéki kiadvány is elkészült. Minden kiadvány megjelenését sajtótájékoztató követte. 2022-ben elkezdődött a szlovéniai magyarok jogi helyzetét bemutató kiadvány szerkesztése, valamint az összes kötetet összefoglaló elemzés. Elkészült a felvidéki magyar lakosságra kiterjedő jogtudatosság vizsgálat.

Diaszpórapolitika – Hazavándorlásra ösztönző gyakorlatok feltárása

A migrációkutatás témakörén belül, a jelenkori magyar társadalmat érintő népvándorlási folyamatok strukturált összegzése után, a Kutatóintézet azokra a hazai és külföldi gyakorlatokra összpontosított, melyek a haza-, illetve visszavándorlást erősítik (*remigration, return policies*), kiváltképp az újonnan kivándorló fiatalabb generációk körében. A problématerület feltárására irányuló háttéranyag három részből áll: 1) a magyar diaszpórák közösségek általános ismertetése, lokalizálása; 2) a jelenkori magyar társadalmat érintő elvándorlási és visszavándorlási tendenciák összegző elemzése; 3) az erősítő diaszpórapolitikai gyakorlatok összegyűjtése, strukturált közlése.

Nemzetközi jó gyakorlatok – összehasonlító elemzés

A külföldi országok nemzet- és diaszpórapolitikai gyakorlatainak strukturált összegyűjtésére és elemzésére irányuló kutatás célja egyrészt ennek az egyre kiterjedtebbé vált politikai ágazatnak a feltérképezése, másrészt a már meglévő jó gyakorlatok (*best practices*) összegyűjtése és hazai alkalmazhatóságának megvizsgálása volt.

Külhoni Ifjúságkutatás

Elkészült a külhoni magyar fiatalok családalapítási-, gyermekvállalási terveinek és attitűdjeinek, oktatási és munkaerő-piaci pozíciójának, vallásosságának, kultúra- és médiafogyasztásának, önkéntességi hajlandóságának összehasonlító elemzése a 2020-as külhoni és magyarországi ifjúságkutatás adatai alapján. A tanulmányokból tematikus, ifjúsági lapszám készült a Kisebbségi Szemlébe 2022-ben és elkezdődött egy ifjúsági tanulmánykötet szerkesztése (várható megjelenés: 2023.). A kutatás kiemelt eredményeit a Kutatóintézet összesen hét szociológiai tanulmányban foglalta össze.

Kutatási előkészületek

A már meglévő kutatások mellett 2022. évben újabb projektek tervezését kezdte meg a Kutatóintézet. A külhoni sportra fókuszáló kutatás lehetőségeinek feltérképezése kezdődött 2022 őszén. További kutatási előkészületekre került sor a következő témákban: a felvidéki magyar érdekképviselet segítése reprezentatív mintán alapuló kutatással; a közelmúlt népszámlálásainak komparatív vizsgálata Erdélyben, Felvidéken és a Vajdaságban; a 2017-ben lezajlott családkutatás megismétlése hatásvizsgálat jelleggel a Kopp Mária Intézettel és az MCC Ifjúságkutató Intézetével történő együttműködésben.

Háttéranyagok, tanácsadás

A Kutatóintézet a korábbi évekhez hasonlóan 2022-ben is háttéranyagokkal és tanácsadással segítette az Államtitkárságot, az Alapkezelőt, illetve az Államtitkárság felügyelete alatt a külhoni magyar szervezeteket. A Kutatóintézet munkatársai meghívásra, felkérésre részt vettek számos egyeztetésen magyarországi kormányzati szereplőkkel és külhoni magyar szervezetekkel.

Szakmai képviselet

A Kutatóintézet munkatársai részt vettek a legfontosabb nemzetpolitikai vonatkozású egyeztetéseken, valamint számos konferencián, tanácskozáson, egyetemeken, kutatóintézetekben, Magyarországon, a szomszédos államokban és a nemzetközi porondon adtak elő (mintegy 30 előadás).

Rendezvények

Kárpát-medencei kisebbségjogi kalauz – Erdély és Felvidék

2022. április 12-én került sor *A romániai magyar közösség nemzetiségi és nyelvi jogai* című kötet bemutatójára, május 19-én pedig *A felvidéki magyar közösség anyanyelvhasználatát szabályozó jogszabályok és érvényesülésük áttekintése* c. kiadvány budapesti kötetbemutatójára került sor

Kutatóintézet 10

2022. első negyedében a Kutatóintézet születésnapjához kapcsolódóan megjelent egy kiadvány, melyben összegezésre kerültek az NPKI tíz éves működésének főbb eredményei: kutatások, rendezvények és konferenciák, kiadványok, valamint készült egy kisfilm is a Kutatóintézet 10 évéről.

Esterházy Közéleti Tábor

A Kutatóintézet az Esterházy Akadémiával közösen rendezte meg Martoson 2022. július 6–10. között hagyományteremtő szándékkal az Esterházy Közéleti Tábor. Az első alkalommal megszervezésre kerülő rendezvény célja a közélet iránt érdeklődő egyetemisták, fiatal kutatók megszólítása volt. Az előadások többek között a szlovákiai népszámlálás eredményeit, a felvidéki magyar politikum előtt álló kihívásokat, a Kárpát-medencei ifjúságkutatás tanulságait és az ukrán-orosz háború kárpátaljai magyarokra gyakorolt hatásait járták körül.

Tusnád – 31. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor

A Kutatóintézet 2022-ben – két év kihagyás után – részt vett a Tusnádfürdőn szervezett Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor 31-ik kiadásán. A Kutatóintézet 2022-ben is hagyományosan a Bethlen Gábor sátorban szervezett tudományos, közéleti témákban kerekasztal-beszélgetéseket. A panelekben a felkért szakértőkkel beszélgetésre került sor a 2022-es, Cselekvő nemzet évéről, a támogatáspolitikáról, a külhoni magyar fiatalokat meghatározó aktuális folyamatokról, oktatásügyről és a 2021-es romániai népszavazásról.

Kutatók Éjszakája

A Kutatóintézet 2022-ben is részt vett a nemzetközi Kutatók Éjszakája című rendezvénysorozaton. A Kutatóintézet eddig programjaihoz hűen új, interdiszciplináris megközelítésben – nemzetközi kapcsolatok, pszichológia, szociológia – vizsgáltuk meg a háború kárpátaljai magyarokra gyakorolt hatásáról.

Kiadványok

Az Államtitkárság és a Kutatóintézet munkatársainak közös termékeként készül 2011-től a minden munkanapon megjelenő Nemzetpolitikai sajtószemle.

Folyamatos a 2016-ban elindított *Kisebbségi Szemle* című, negyedévente megjelenő, tudományos magyar nyelvű folyóirat, valamint az először 2017-ben megjelent *Hungarian Journal of Minority Studies* című angol nyelvű évkönyv lapszámainak szerkesztése, kivitelezése. Az ismétlődő periodikákkal olyan tanulmányok közzététele a cél, amelyek a tudományos közösséget közelebb hozzák a nemzetpolitika működéséhez, ugyanakkor a nemzetpolitikai döntéshozók számára is alkalmazható ismereteket nyújtanak. Az immár 7. éve megjelenő folyóiratot az MTA a legmagasabb szakmai besorolású folyóiratok közt tartja számon.